

Dokument nr. 8:99

(2005-2006)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Vigdis Giltun og Jan Henrik Fredriksen

Forslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Vigdis Giltun og Jan Henrik Fredriksen om tiltak som øker organdonorkapasiteten i Norge

Til Stortinget

BAKGRUNN

Behovet for å øke antall organdonasjoner i Norge er stort. Hvert år opplever mange familier at en av deres nærmeste blir alvorlig skadet i en ulykke, eller blir rammet av hjerneblødning eller blodpropp. Hvis livet ikke står til å redde, kan det bli spørsmål om donasjon. Legen vil da spørre de pårørende om de kjenner den avdødes holdning til donasjon, og be om tillatelse til å bruke hans/hennes organer for å redde andre.

I lov om transplantasjoner m.m (lov nr. 6 9. februar 1973) heter det:

"Fra avdød som skriftlig eller muntlig har truffet bestemmelse om det, kan organer og annet biologisk materiale tas til behandling av sykdom eller legems-skade hos en annen.

Selv om slik bestemmelse ikke er truffet, kan inngrep som nevnt foretas på personer som dør i sykdom med mindre avdøde eller hans nærmeste har uttalt seg mot det, eller det er grunn til å anta at inngrepet vil være i strid med avdødes eller hans nærmestes livssyn, eller andre særlige grunner taler mot inngrepet. Avdødes nærmeste skal så vidt mulig underrettes om dødsfallet før inngrepet finner sted."

Praktiseringen av loven medfører at organdonasjon aldri finner sted i de tilfeller pårørende ikke ori-

enteres om dette. Dette er etter forslagsstillernes syn en riktig håndtering av loven, da dette underbygger rettighetene til de pårørende.

Statistikk viser at om lag 30 pst. av pårørende til avdøde sier nei til å donere bort organer, selv om det står om livet til andre.

Under 10 pst. av de organene som benyttes, kommer fra trafikkulykker. Hovedårsaken til dette er at organene ofte er ødelagte som en følge av ulykken eller blodtapet. Cirka 50 pst. av alle organer som doneres kommer fra mennesker som faller fra på grunn av akutt hjerneblødning, mens cirka 30 pst. kommer fra personer som er utsatt for andre ulykker, herunder anoxiske hjerneskader.

Det er etter forslagsstillernes syn forståelig at pårørende har vanskeligheter med å ta stilling til spørsmålet om organdonasjon. I mange tilfeller har de pårørende fått en tragisk beskjed om at en av deres nære har vært utsatt for en ulykke som har fratatt vedkommende livet. Det er derfor etter forslagsstillernes syn svært viktig at slike spørsmål blir stilt av helsepersonell med kompetanse på dette området.

Det er etter forslagsstillernes syn nødvendig å opprette en kode for diagnoserelaterte grupper (DRG-kode) for organtransplantasjoner, slik at sykehusene får dekket sine reelle kostnader ved slike tilfeller. Dette vil medføre at sykehusene får incentiver til å utføre slike operasjoner, samt sikre at det ikke er manglende økonomi som hindrer denne behandlingsformen.

Videre er det etter forslagsstillernes syn nødvendig med ytterligere tiltak for å sikre god tilgang på organer i Norge.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber Regjeringen innføre en statlig og pliktmessig registrering av dødsfall på donorsykehus knyttet opp mot muligheten til å donere organ ved alle dødsfall.
2. Stortinget ber Regjeringen sørge for at det utdan-

- nes riktig type helsepersonell med kompetanse på kommunikasjon med pårørende i forhold til spørsmålet om organdonasjon.
3. Stortinget ber Regjeringen om å etablere en DRG-kode som utløses ved hver organdonasjon, slik at sykehusene får betalt for den jobben de utfører.

2. juni 2006